

IFRS pénzügyi kimutatások elemzése 2009 Hungarian Accounting Advisory Group

A pénzügyi kimutatások prezentálásának és közzétételének trendje a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett társaságok esetében

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

A projekt hatóköre

- **A cél az volt, hogy általános képet kapjunk a nyilvánosan elérhető IFRS pénzügyi kimutatások minőségéről**
- **A BÉT honlapjáról töltöttük le a beszámolókat**
- **A múltbeli tapasztalataink alapján az alábbi témákra helyeztük a hangsúlyt:**
 - Standardok korábbi alkalmazása
 - Számviteli politikák
 - Jelenlegi piaci körülmények bemutatása
 - Részvény-alapú juttatások
 - Fedezeti elszámolások
 - IFRS 7
 - A pénzügyi kimutatások nyelve
- **Egy 4-fokozatú skálán osztályoztuk a közzétett információk minőségét és teljességét, valamint 35 kiválasztott szót hasonlítottunk össze a standard eredeti szóhasználatával (magyar nyelv esetén: a standard hivatalos magyar fordításával)**

© 2009 KPMG Tanácsadó Kft., the Hungarian member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

2

Tartalom (1)

•Általános statisztikák:

- A kiválasztott társaságok szektorbesorolása
- A pénzügyi kimutatások típusa, mérlegfordulónap
- A prezentálás pénzneme, kerekítés, terjedelem
- Az angol nyelv / magyar fordítás minősége

•A kiegészítő megjegyzésekről alkotott általános kép (logikus sorrend, kereszt-referenciák)

•A társasággal kapcsolatos általános információk minősége

•Értékelési elvek, a számviteli politika egyes elemeinek alkalmazásakor a vezetés által mérlegelt szempontok közzététele

•Speciális számviteli politikák közzététele:

- IAS 18 – Bevételek
- IAS 16 – Ingatlanok, gépek és berendezések
- IAS 38 – Immateriális javak
- IAS 39 – Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés (különös tekintettel az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként való megjelölésre, valamint az értékvesztésre)

Tartalom (2)

•Speciális számviteli politikák közzététele (folyt.):

- IAS 8 – Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák
- Egyéb közzétételek (IAS 2 – készletek értékelése, költségformula; IAS 37 – a diszkont lebontása; IAS 20 – az állami támogatások prezentálásának módszere)
- Egyéb:
 - Mérlegfordulónap utáni események
 - A vállalkozás folytatásának elve
 - Jelenlegi piaci körülmények

•IFRS 7 szerinti közzétételek

- Általános közzétételek
- Valós értékre vonatkozó közzétételek
- Hitelkockázat, Piaci kockázat, Likviditási kockázat, Tőkemenedzsment
- Fedezeti számvitel

•IFRS 2 szerinti közzétételek

•A már kiadott, de még nem hatályos IFRS-ekkel kapcsolatos közzétételek

A kiválasztott társaságok szektorbesorolása

Pénzügyi szolgáltatások	3
Fogyasztói és ipari piacok	11
Információtechnológia, kommunikáció, szórakozás	4
Infrastruktúra, kormányzat és egészségügy	1
Összesen	19

A pénzügyi kimutatások típusa, mérlegfordulónap, közzététel időpontja

•A pénzügyi kimutatások típusa:

- 1 egyedi
- 18 konszolidált

•Mérlegfordulónap:

- 19-ből 17 esetben: 2008/12/31

•A mérlegfordulónap és a közzététel napja között átlagosan eltelt idő:

- 84 nap

A prezentálás pénzneme, kerekítés, terjedelem

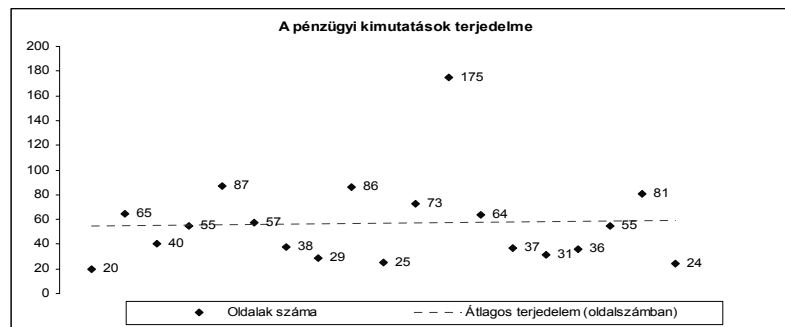
•A vizsgált pénzügyi kimutatások mindegyikénél: a prezentálás pénzneme a magyar forint

•Kerekítés:

- A pénzügyi kimutatások ezer forintban: 8 esetben
- A pénzügyi kimutatások millió forintban: 11 esetben

•Terjedelem:

- Átlagos oldalszám: 57

© 2009 KPMG Tanácsadó Kft., the Hungarian member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

7

Az angol nyelv / magyar fordítás minősége

•Az alkalmazott angol szakkifejezések:

- 19-ből 1 pénzügyi kimutatás készült angol nyelven
- Minőség: jó

•A magyar fordítás minősége:

- Jó: 5%
- Megfelelő: 45%
- Nem kielégítő: 45%

© 2009 KPMG Tanácsadó Kft., the Hungarian member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

8

A kiegészítő megjegyzésekről alkotott általános kép (1)

- **A kiegészítő megjegyzéseket rendezett, logikus módon mutatják be**
- **A minőség általában: Közepes**
- **Megjegyzéseink:**
 - A kiegészítő megjegyzések sorrendje nem logikus
 - A kiegészítő megjegyzéseket a társaság másfél oldalban mutatja be

A kiegészítő megjegyzésekről alkotott általános kép (2)

- **A pénzügyi kimutatások tartalmazzák a megfelelő kiegészítő megjegyzésben található információkra való hivatkozást**
- **A minőség általában: Jó**
- **Főbb észrevételeink:**
 - 1 esetben: nem volt hivatkozás
 - A legtöbb esetben: csak a mérleg és az eredménykimutatás tartalmazott ilyen hivatkozásokat (a saját tőkeváltozás kimutatása és a cash-flow kimutatás nem)

A társasággal kapcsolatos általános információk minősége (1)

© 2009 KPMG Tanácsadó Kft., the Hungarian member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

11

A társasággal kapcsolatos általános információk minősége (2) - Észrevételeink

•A társaság működése és fő tevékenységi köre:

- 2 esetben: nincs bemutatva
- 1 esetben: túl hosszú terjedelemben került bemutatásra

•Bejegyzés helye, jogi forma, bejegyzett székhelyének címe:

- A bejegyzett székhely címének közzététele 3 esetben hiányzott

•Az anyavállalat / végső anyavállalat neve:

- 1 esetben: maga a társaság a végső anyavállalat
- 1 esetben: hiányzik a közzétételel

© 2009 KPMG Tanácsadó Kft., the Hungarian member firm of KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

12

Értékelési elvek közzététele

- **A minőség általában: Gyenge**

- **Észrevételeink:**

- 5 esetben: nincs közzététel az értékelési elvek meghatározására vonatkozóan
- Sok esetben:
 - A közzétételek nem elégségesek
 - A szaknyelv nem pontos (pl. az értékesíthető pénzügyi instrumentumok esetében „piaci érték” használata „valós érték” helyett)

A vezetés által mérlegelt szempontok a számviteli politika egyes elemeinek alkalmazásakor

- **A minőség általában: Gyenge**

- **Észrevételeink:**

- A közzététel túlságosan általános, nem társaság-specifikus
- A valós érték meghatározására vonatkozó eljárásokat sok esetben nem tartalmazza

A bevételelszámolással kapcsolatos közzétételek

- **A minőség általában: Gyenge**

- **Észrevételeink:**

- A legtöbb esetben: a bevételelszámolással kapcsolatos közzététel kevés (nemcsak a bevételek elszámolásának a módszere, de sok esetben az is hiányzik, hogy miből származik a társaság bevétele)
- A bankok esetében: kevés az információ az effektív kamatláb módszer alkalmazásáról

Közzétételek – Ingatlanok, gépek és berendezések

- **A minőség általában: Jó**

- **Észrevételeink:**

- A legtöbb esetben hiányzik a közzététel a bekerülési érték részeinek meghatározására vonatkozóan

Közzétételek – Immateriális javak

- **A minőség általában: Jó**

- **Észrevételeink:**

- Legtöbb esetben: nem tesznek különbséget a saját előállítású / egyéb immateriális javak között, valamint a határozatlan / határozott hasznos élettartamú immateriális javak között, illetve nincs erre vonatkozó információ

Eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok

- **A minőség általában: Átlagos**

- **Észrevételeink:**

- A legtöbb esetben:
 - Csak kereskedési célú pénzügyi instrumentummal rendelkezik a társaság
 - Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok besorolására és elszámolására vonatkozó számviteli politika közzétéve, de ellentmondásban van a számszaki adatokkal

Mérlegfordulónap utáni események, a vállalkozás folytathatósága, jelenlegi piaci körülmények

•A minőség általában:

- Mérlegfordulónap utáni események: Átlagos
- Vállalkozás folytathatósága: Gyenge
- Jelenlegi piaci körülmények: Gyenge

•Észrevételeink:

- 1 esetben: közzétették, hogy a módosító eseményeket bemutatták a pénzügyi kimutatásokban, de nincs több erre vonatkozó részletes információ
- 1 esetben: a könyvvizsgálói jelentés utal a vállalkozás folytathatóságának megsértésére és tőkevesztésre, de a pénzügyi kimutatások nem tartalmazzak erre utaló információt
- Legtöbb esetben: nincs a jelenlegi piaci körülményekre és azok társaságra gyakorolt hatásaira vonatkozó közzététel

IFRS 7 közzétételek minősége – általános közzétételek (1)

•A vizsgált közzétételek:

- A pénzügyi eszközök minden kategóriájára: az értékvesztés miatti veszteség
- Az értékvesztett pénzügyi eszközökre elszámolt kamatbevétel
- Jutalékbevétel és -ráfordítás (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat)
- Összes kamatbevétel és -ráfordítás (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat)
- A pénzügyi instrumentumok minden kategóriájára: nettó nyereségek és veszteségek
- A pénzügyi instrumentumok minden kategóriájára a könyv szerinti érték

•A minőség általában: Átlagos

•Észrevételeink:

- Az értékvesztett pénzügyi eszközökre elszámolt kamatbevétel: legtöbb esetben nem megfelelően alkalmazzák / teszik közzé
- Értékvesztés miatti veszteség: legtöbb esetben (a bankok kivételével) csak a vevőkövetelésekre terjed ki a közzététel

IFRS 7 közzétételek minősége – általános közzétételek (2)

•A vizsgált közzétételek:

- VaR alkalmazása
- Csak a pénzügyi instrumentumokra terjednek ki ezek a kiegészítő megjegyzések
- A pénzügyi instrumentumok valós értékének közzététele, összehasonlítva a könyv szerinti értékkel
- Lejárat elemzés:
 - A pénzügyi eszközökre is
 - Magában foglalja a kamatráfordítást is
 - Diszkontált összegek
 - Várható hátralevő futamidő is

•A minőség általában: Gyenge

•Észrevételeink:

- Likviditási kockázat: nem egyértelmű, hogy a kamatráfordítást tartalmazza-e / diszkontált összegeket mutat-e be; sok esetben a lejárat elemzést a társaság közzétette a pénzügyi eszközökre is
- VAR-t csak 3 esetben alkalmaznak (bankok)
- Valós érték közzétételek:
 - Néhány esetben: a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéke a megfelelő kiegészítő megjegyzésben van közzétéve, nem pedig egy összefoglaló táblázatban (átláthatóság)

IFRS 7 – Valós érték közzétételek

•A minőség általában: Gyenge

•Észrevételeink:

- Nem elegendő közzététel a valós értékek meghatározására, módszerekre és feltételezésekre vonatkozóan
- Legtöbb esetben: a társaság nem tette közzé a valós értékeket, mert az nem tér el jelentősen a könyv szerinti értéktől
 - ezt a kijelentést nem tartalmazzák a pénzügyi kimutatások
 - néhány esetben a társaság szerint ez minden pénzügyi instrumentumra igaz, nemcsak a rövid lejáratúakra
- Egy esetben: nincs információ a derivatív instrumentumok valós értékének meghatározására és a mérlegben sincsenek bemutatva

IFRS 7 – Kockázatokkal kapcsolatos közzétételek

•Hitelkockázat, Piaci kockázat, Likviditási kockázat – A minőség általában: Gyenge

•Tipikus észrevételeink:

- Nem elegendő / hiányzó közzététel és információ a társaság kockázatkezelésére vonatkozó célokkal, politikákkal és eljárásokkal kapcsolatban
- Legtöbb esetben hiányzik a kockázati kitettségek és számszaki adatok közzététele
- Legtöbb esetben:
 - Csak a vevőkövetelésekre vonatkozóan van közzétéve (adósságinstrumentumokra nem)
 - Nincs közzétéve korosítás
 - A fedezetek nem megfelelően vannak közzétéve (általában 1-2 mondat; számszaki adatok nélkül; nem egyértelmű, hogy valós érték vagy más érték van közzétéve)
 - Általában nincs információ az egyedi értékvesztést meghatározó faktorokra vonatkozóan
 - Nem alkalmaznak portfólió alapú értékvesztést
 - Az értékvesztéssel kapcsolatban: az IFRS-eknek való megfelelés megkérdőjelezhető
- Piaci kockázat: nem konszolidált adatok (csak anyavállalati)
- Érzékenységvizsgálatok: a módszerek és feltételezések nem megfelelően közzétéve
- Ésszerűen lehetséges változás: legtöbb esetben ugyanazt a %-ot alkalmazzák az összes devizanemre / kamatlábra

Fedezeti számvitel

•A minőség általában: Gyenge

•Valós érték fedezeti ügyletek: 11%

•Cashflow fedezeti ügyletek: 26%

•Külföldi gazdálkodó egységben levő nettó befektetés fedezeti ügylete: Nincs

•Általános észrevétel:

- A legtöbb közzétételi követelménynek nem felelnek meg

Tőkemenedzsmentre vonatkozó közzétételek

- **A minőség általában: Gyenge**

- **Észrevételeink:**

- 8 esetben: nincs közzététel a tőkemenedzsmentre vonatkozóan
- 4 esetben: nincs információ a külső tőkekövetelményekre vonatkozóan

Részvény-alapú juttatások – Kvalitatív közzétételek

- **2008.12.31-én 19-ből 7 társaságnál van részvény-alapú juttatás**

- **A minőség általában: Átlagos**

- **Észrevételeink:**

- Legtöbb esetben: a részvény-alapú juttatásokkal kapcsolatos számviteli politikát közzétették, de az elsődleges pénzügyi kimutatásokban nem tükröződnek az összegek

A még nem hatályos standardok korábbi alkalmazása

- **IFRS 8, IAS 23, IFRIC 13, IFRS 2, IAS 1 (módosított)**
- **IFRS 8 *Működési szegmensek* standardot egy esetben alkalmazták már a 2008-as pénzügyi kimutatásokban is**
- **A többi standardot nem alkalmazták korábban**
- **De: legtöbb esetben nincs közzétéve, vagy nem kielégítően van közzétéve**
 - Ez a tény, valamint
 - A standard alkalmazásának pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatására vonatkozó ismert vagy becsült információ
- **IFRS-ek fejlesztései: 18 esetben nincs közzétéve erre vonatkozó információ**

Összefoglaló

- **„Quick win” lehetőségek:**
 - nyelvezet
 - általános információk
 - még nem hatályos standardok bemutatása
- **Fejlődést igénylő területek:**
 - számviteli politikák közzétételei
 - pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos közzétételek

